

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра **_Фінансового менеджменту та фондового ринку**
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Фінансовий та страховий менеджмент»
(назва її програми)

на тему: **«Стратегічний менеджмент страхової компанії»**
(назва теми)

Виконавець:

студент б2Ф факультету ФБС
Каракач Маріанна Віталіївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис)

Науковий керівник:

д.е.н. професор
(науковий ступінь, вчене звання)

Баранова Вікторія Глібівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис)

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. У сучасних умовах функціонування будь-якої страхової компанії повинна мати чітко розроблений план своєї діяльності, його наявність сприяє росту показників прибутковості та ефективності. За відсутності стратегії страхової компанії важко реагувати на стрімкі зміни зовнішнього середовища та приймати правильні управлінські рішення, недостатнє усвідомлення значущості планування може бути ознакою неякісного управління страхової компанією.

Ефективно побудована система стратегічного менеджменту страхової компанії забезпечує її фінансову стійкість, конкурентоспроможність та ефективне функціонування на ринку. Для прийняття правильних та далекоглядних управлінських рішень керівник повинен бути ознайомлений з об'єктивною інформацією про витрати та доходи страхової компанії, про відхилення фактичних показників. Проте на сьогоднішній день страховим компаніям не достатньо дбати про своє економічне становище, необхідно спрямувати свою діяльність на підтримку та впровадження програм стратегічного менеджменту – управління.

Мета дослідження на основі дослідження теоретичних та практичних аспектів використання стратегічного менеджменту страховика, обґрунтувати практичні рекомендації щодо удосконалення системи стратегічного менеджменту страхової компанії.

Завдання дослідження:

- розкрити сутність та основні функції стратегічного менеджменту страхової компанії;
- розкрити сучасні підходи до управління стратегічним менеджментом;
- визначити методичні підходи щодо ефективності стратегічного менеджменту;
- проаналізувати фінансово - економічний стан Прат «СК «Арсенал Страхування»;
- виконати аналіз стану системи стратегічного менеджменту в СК «Арсенал – Страхування»;
- оцінити ефективність існуючої програми стратегічного менеджменту СК «Арсенал – Страхування»;
- запропонувати методичні рекомендації до удосконалення системи стратегічного менеджменту;
- розробити наукові рекомендації щодо удосконалення системи стратегічного менеджменту;
- визначити вплив запропонованих заходів на ефективність системи стратегічного менеджменту.

Об'єкт дослідження процес стратегічного менеджменту страхової компанії.

Предмет дослідження є теоретичні основи стратегічного менеджменту з приводу формування та підвищення ефективності використання стратегії управління страховою компанією.

Методи дослідження. Методологічною базою дослідження у процесі виконання кваліфікаційної роботи є методи аналізу і синтезу, метод горизонтального і вертикального аналізу для аналізу економічного стану та стану системи стратегічного менеджменту страхової компанії; SWOT-аналіз - визначення слабків та сильних сторін для покращення подальшої роботи компанії; PEST – аналіз який дозволяє розставляти пріоритети для заходів з просування, виявляти потенціал для поліпшення поточного становища компанії, можливі шляхи реалізації операційної стратегії.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження стали наукова література, наукові статті та монографії, законодавство України в сфері страхування, звіти ПрАТ «СК «Арсенал – Страхування».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (52 найменувань) та 4-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 80 сторінок. Основний зміст викладено на 74 сторінках. Робота містить 12 таблиць, 6 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано тези: «Деякі підходи до управління фінансовими ризиками підприємства» IV Міжнародної наукової конференції «Проблеми та перспективи реалізації та впровадження міждисциплінарних наукових досліджень» 2022.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретико – методичні аспекти стратегічного менеджменту»* розглянуто поняття та сутність стратегічного менеджменту. Наведені сучасні підходи до управління системою стратегічного менеджменту. Розглянуті методичні підходи до оцінки ефективності стратегічного менеджменту.

У другому розділі *«Аналіз функціонування системи стратегічного менеджменту на прикладі «Арсенал – Страхування»»* проаналізовано аналіз фінансово – економічного стану страхової компанії та аналіз стану системи стратегічного менеджменту СК. Оцінювання ефективності існуючої системи стратегічного менеджменту.

У третьому розділі *«Обґрунтування напрямків удосконалення системи стратегічного менеджменту СК «Арсенал – Страхування»* розглянуто наукові та методичні рекомендації щодо удосконалення системи стратегічного менеджменту. Запропоновано рекомендації щодо ефективності системи стратегічного менеджменту.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, що сучасному етапі неможливо уявити інституційну структуру економіки розвиненої країни без страхових компаній, які виступають головними учасниками фінансового ринку. Основна ознака діяльності страховиків – отримання «плати наперед» за фінансові послуги – визначає необхідність наявності певних гарантій зі сторони страховика перед своїми клієнтами: страхувальниками, вигодонабувачами та застрахованими особами.

Страхування безупинно розвивалось, продовж багатьох років змінювалися його організаційні форми та методи компенсації збитків, розширювався перелік страхових продуктів для забезпечення безперервності суспільного відтворення через механізм компенсації збитків та захисту майнових інтересів. Власне в теперішніх умовах досить актуальним є налагодження дієвої системи управління страховими компаніями.

Існує велика кількість визначень стратегічного менеджменту, але найбільш розповсюдженою вважається визначення, відповідно до якого стратегічний менеджмент – це процес прийняття та реалізації стратегічних рішень, основною ланкою якого є вибір, заснований на порівнянні наявного ресурсного потенціалу організації з можливостями та загрозами зовнішнього середовища.

Страхові компанії індивідуально визначають власну організаційну структуру і мають право створювати філії, представництва, відділення та інші відокремлені підрозділи як в Україні, так і за кордоном.

Страхова компанія є особливим комерційним підприємством, яка акумулює крупні грошові кошти своєї клієнтури у фінансові ресурси страхового фонду, призначені для забезпечення узятих перед клієнтами зобов'язань за укладеними договорами страхування. З огляду на специфіку страхового фонду, страховий менеджмент повинен бути орієнтований на забезпечення збереження ресурсного фундаменту страхового фонду, зважаючи на повне забезпечення зобов'язань перед страхувальниками,

передбачених домовленостями укладених договорів страхування. Втілення даної мети передбачає утворення страховою компанією системи управління поточною ліквідністю, збалансованістю активів і зобов'язань по термінах і сумах, наявністю відповідних страхових резервів і системи оцінки страхових ризиків.

Стратегічні рішення вимагають певних знань. Для вибору ефективної стратегії розвитку організації або для формування власного підходящого стратегічного плану для конкретної страхової компанії, необхідно, щоб менеджер, який буде приймати стратегічне рішення, розумів принципи побудови стратегії, вмів аналізувати фактори внутрішнього та зовнішнього середовищ організації та вплив, який вони справляють, був здібний до стратегічного мислення.

В умовах посилення конкуренції на ринку страхових послуг успішно можуть розвиватись лише ті страховики, для яких процес розробки і реалізації стратегії став реальним інструментом менеджменту. Але на сьогодні стратегічний менеджмент в більшості вітчизняних страхових компаній має лише формальний характер. Такими обов'язковими елементами стратегічного менеджменту, як стратегічний аналіз, вибір перспективних напрямів діяльності, формування системи цілей і стратегічне планування, приділяється недостатня увага.

Принципи стратегічного управління (СУ) — теоретичний фундамент, на базі якого формуються головні його характеристики (властивості), що втілені у загальні правила та положення, стабілізувати процеси застосування варіантів СУ; так само норми поведінки страхової організації в цілому та окремих її членів, якими дотримуються власники та менеджери у процесі опрацювання та реалізації значних стратегічних рішень у тих дієвих умовах, створених у певному контингенті.

СК «Арсенал Страхування» - це група однодумців, які йдуть до єдиної мети, команда професіоналів страхового бізнесу. Компанія 16 років успішно розвивається і функціонує на страховому ринку України.

Станом на 31.12.2021 року загальний обсяг страхових премій компанії ПРАКТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ» склав 2 142,5 млн. грн, а тому числі добровільні види страхування склали 1 870,9 млн. грн., (87% продажу), обов'язкові види – 271,6 млн грн. (13% продажу). Зростання страхових премій у порівнянні з 2020 роком відбулось на 16%.

Чистий прибуток ПРАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ» після оподаткування за звітний період склав 84,8 млн. грн.

Вартість майна страхової компанії збільшилась протягом періоду 2019-2020 роках на 13,05%, протягом періоду 2020-2021 роках вартість майна зросла на 9,75%. Це відбулося за рахунок збільшення необоротних активів на 48,48% у 2020 році та на 49,32% у 2021 році, а також зменшення оборотних активів на 2,51% у 2020 році та 16,73% у 2021 році.

Перевищення темпів росту необоротних активів на оборотними , говорить про збільшення частки необоротних активів в структурі майна. Це свідчить про інноваційний характер стратегії страхової компанії, про вкладення капіталу в ліцензії, патенти та нішу інтелектуальну власність.

Діагностика СК «Арсенал - Страхування» свідчить про відносно стійке положення компанії на страховому ринку, при якому основною метою страховика є збереження частки ринку та недопущення втрати існуючих конкурентних позицій.

В СК «Арсенал – Страхування» при стратегічному менеджменті використовується такий інструмент, як стратегічне планування діяльності. Стратегічне планування організоване з метою забезпечити ефективність розроблених планів та досягнення максимального їх виконання.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу за останні 3 роки має тенденціє до зменшення. Це відображає яка частину власного оборотного капіталу перебуває в обороті, тобто яка дає змогу вільно маневрувати коштами. У 2021 році цей показник становив 1,47 а у 2020 – 2,0.

Коефіцієнт забезпеченості запасів власними оборотними коштами за період 2019 – 2021 рр. показують, що рівень достатності власних оборотних коштів для формування запасів страхової компанії збільшився.

Коефіцієнт маневреності власних коштів показує, яка частина власного капіталу фінансує поточну діяльність підприємства, тобто є вкладеною в оборотні кошти. Цей коефіцієнт має позитивну динаміку зростання. У 2021 році він склав 0,7.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності більше нормативного значення, тому це говорить про те, що страхова компанія вчасно може погасити борги, тимчасові.

Коефіцієнт поточної ліквідності дорівнює 5, це свідчить що оборотних активів достатньо, щоб погасити поточні зобов'язання.

Кожна страхова компанія, що бажає обійти своїх конкурентів, має невпинно шукати засоби підвищення ефективності своєї діяльності, доцільно використовуючи у своїй діяльності різні засоби. Тому що спочатку було доведено, що саме високо компетентний персонал є одним із головних ресурсів компанії, то покращенню системи розвитку персоналу має приділятися особлива увага. Для того щоб оцінити ефективність системи розвитку персоналу компанії, необхідно враховувати ряд параметрів, що ґрунтуються на зборі статистичних даних за певний період.

Також ще одним із способів використання ефективності системи стратегії менеджменту є просування онлайн бізнесу та націленість на маркетинг (рекламу).

Наша сучасність дає нам змогу на більш продуктивні та інтенсивні методи просування послуг бізнесу в соцмережах. Реалії сьогодення диктують нам нові інструменти ефективного розвитку просування послуг страхової компанії.

АНОТАЦІЯ

Каракач М. В.
(*прізвище та ініціали студента*)

«Стратегічний менеджмент страхової компанії»,
(*назва кваліфікаційної роботи*)

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності
«072 Фінанси, банківська справа та страхування» за магістерською програмою
«Фінансовий та страховий менеджмент»

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2022 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процес стратегічного менеджменту страхової компанії.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти поняття та сутності стратегічного менеджменту, сучасні підходи до управління системою стратегічного менеджменту, методичні підходи до оцінки ефективності системи стратегічного менеджменту.

Проаналізовано фінансово-економічний стан СК «Арсенал-Страхування», аналіз стану системи стратегічного менеджменту та оцінка ефективності стратегічного менеджменту в СК «Арсенал-Страхування»

Запропоновано напрямки удосконалення ефективності системи стратегічного менеджменту СК «Арсенал-Страхування»

Ключові слова: стратегічний менеджмент, ефективність, фінансова стійкість, стратегія, планування.

ANNOTATION

Karakach M. V.
(*students surname and initials*)

«Strategic management of an insurance company»,
(*work title*)

thesis for Master degree in specialty «072 Finance, banking and insurance» under the program
«Financial and insurance management»,

Odessa National Economic University

Odessa, 2022

Thesis consists of three chapters. Object of study the process of strategic management of an insurance company.

Diploma thesis deals with theoretical aspects of of the concept and essence of strategic management, modern approaches to managing the strategic management system, methodical approaches to assessing the effectiveness of the strategic management system.

Analyzed the financial and economic condition of Arsenal-Insurance Insurance Company, the analysis of the state of the strategic management system and the assessment of the effectiveness of strategic management in Arsenal-Insurance Insurance Company.

Directions for improving the effectiveness of the strategic management system of Arsenal-Insurance Insurance Company are proposed..

Keywords: strategic management, efficiency, financial sustainability, strategy, planning.

